

**ИЗВЕШТАЈ О КАНДИДАТИМА
ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ НАСТАВНИКА**

ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Конкурс за избор у звање:	Доцент или ванредни професор
Ужа научна област:	Русистичка лингвистика
Датум расписивања конкурса:	25. 9. 2019.
Конкурс објављен у:	На сајту Филозофског факултета у Нишу, адреса: https://www.filfak.ni.ac.rs/konkursi и у листу „Послови“ бр. 848
Пуно или непуно радно време:	Пуно радно време

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Датум именовања комисије:	Одлука Научно-стручног већа бр.
16.10.2019.	8/18-01-007/19-027

	Чланови комисије	Звање и датум избора у звање	Ужа научна област	Високошколска установа
1	Проф. др Дејан Марковић	ванредни професор, 18.12.2015.	Русистичка лингвистика	Филозофски факултет у Нишу
2	Проф. др Марија Стефановић	ванредни професор, 16.11.2017.	Русистика	Филозофски факултет у Новом Саду
3	Проф. др Дојчил Војводић	редовни професор, 10.05.2018.	Русистика	Филозофски факултет у Новом Саду

КАНДИДАТИ пријављени на конкурс:

Доц. др Виолета Џонић

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

1) Виолета (Петар) Џонић, доктор филолошких наука

(Име, име родитеља, презиме, академска титула)

1.1. Лични подаци

Датум и место рођења:	20. 10. 1968. Лесковац
Место боравка, адреса:	
Запослена у:	Филозофски факултет, Ниш
Професионални статус/ радно место:	Наставник (доцент, Департман за руски језик и књижевност)

1.2. ПОДАЦИ О ОБРАЗОВАЊУ

Основне студије, високо образовање	
Универзитет, факултет	Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет
Студијски програм, група (смер, одсек):	Руски језик и књижевност
Година уписа	1987/88.
Година завршетка	Фебруар 1992.
Стечени стручни назив	Професор руског језика и књижевности
Просечна оцена	9,88

Други степен: магистарске студије	
Универзитет, факултет	Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет
Студијски програм, научна област:	Руски језик и књижевност, морфологија
Година уписа	1994/95.
Година завршетка	2000.
Стечени назив	Магистар лингвистичких наука
Тема магистарске тезе	Двородне именице њихова граматикализација у руском и српском језику

Трећи степен: докторска дисертација	
Универзитет, факултет	Универзитет у Београду, Филолошки факултет
Студијски програм, научна област	Руски језик и књижевност, лексикологија
Година уписа	2009.
Година завршетка	2010.
Стечено научно звање	Доктор филолошких наука
ТЕМА докторске дисертације, Датум одбране	Лакуне као лексикографски и преводилачки проблем на плану руског и српског језика, 10. 11. 2010.
Ментор у изради	проф. др Радмило Маројевић

1.3. ПРОФЕСИОНАЛНА КАРИЈЕРА

1.3.1. Досадашњи избор у академска звања

Универзитет, факултет	Универзитет у Нишу, Филозофски факултет
Звање и датум првог избора у академско звање	Предавач (за руски језик), 1. 9. 1994.
Ужа научна област	Русистичка лингвистика
Звање у тренутку конкурса и датум претходног избора	Доцент, 15. 7. 2011.
Ужа научна област	Русистичка лингвистика (Морфологија глаголских речи руског језика; Лингвокултурологија)

1.3.2. Педагошко искуство/ кретање у професионалној каријери/ радна места

Период	Послови
- 1992. (са прекидима)	Наставник руског језика у О.Ш. „Бора Станковић“ – Вучје
- 1. 9. 1993. – 31. 8. 1994.	Наставник руског језика у О.Ш. „Бора Станковић“ – Вучје
Од 1.9.1994.	Предавач на Филозофском факултету у Нишу
Од 2000.	Асистент на СГ Славистика са балканистиком на Филозофском факултету у Нишу

Од 2011.	Доцент на Департману за руски језик и књижевност на Филозофском факултету у Нишу
----------	--

1.3.4. Чланство у стручним и научним удружењима

Период	
1995. до данас	Славистичко друштво Србије Друштво за примењену лингвистику

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА КАНДИДАТА

2.1. НАУЧНИ РАД

У прегледу научних радова кандидаткиње, публикације су категоризоване према *Правилнику о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача* ("Сл. гласник РС" бр. 24/2016 и 21/2017)

Публикације након претходног избора

Пуни библиографски подаци о публикацији	М ...	бодов а
М 10 (М11, 12, 13, ... М18)		
Џонић, В. (2012). Комуникативне лакуне (на плану руске и српске комуникативне културе и језика), Зборник радова „Језик, књижевност и комуникација – језичка истраживања“, Научни скуп (са међународним учешћем) „Језик, књижевност и комуникација“, Универзитет у Нишу – Филозофски факултет, Ниш,, 625-633. УДК [811.161.1+811.163.41]:81'221 [811.161.1+811.163.41]:81'27; ISBN 978-86-7379-2415; COBISS.SR-ID 190409740	14	5
Џонић, В. (2018). Изражавање просторног односа „кретање по одређеној траси“ у руском језику и његови еквиваленти у српском, Тематски зборник радова „Језик, књижевност, простор“, Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Ниш, 643-654. УДК 811.163.41'36:811.161.1'36; ISBN 978-86-7379-473-0; COBISS.SR-ID 262242572	14	5
М20 (М21, 22.... М28)		
Џонић, В. (2016). <i>Историографска (етнографска) лакуна на плану руског и српског језика</i> , Српски језик XXI, Београд, 545-560. УДК 811.161.1'25=163.41 811.163.41'25=161.1	24	4
Џонић, В. (2016). <i>Русские и сербские фразеологизмы: опыт сопоставительного анализа</i> , „Вестник КГУ (История и археология/ Психология/ Филология)“ No 2 (66), Кемерово, Россия, 166-170. ISSN 2078-8983; УДК 811-16:81-373	23 замена 1:1	4
Џонић, В. (2012). <i>Историко-этимологический и лингвокультурный анализ русских фразеологизмов</i> , „Научный результат“ – Вопросы теоретической и прикладной лингвистики, Т.2, No 3, БГНИУ, Белгород, Россия, 2016, 28-34. ISSN 2313-8912; УДК 811; DOI: 10.18413/2313-8912-2016-3-3-28-34	23 замена 1:1	4

M 30 (M31, 32, 33.... M36)		
<p>Џонић, В. (2014). Безличне реченице као синтаксичке лакуне на плану руског и српског језика, Тематски зборник радова „50 години Великотърновски универзитет „Св. Кирил и Методиј“ 1963 – 2013“, Юбилейна међународна научна конференција, секција филологическа, Филологически факултет Велико Търново: Универзитетско издателство „Св. Кирил и Методиј“, Велико Търново, 30-36. ISBN 978-954-524-975-4</p>	33	1
<p>Џонић, В. (2014). Стереотип и лакуна као глобалне културолошке и лингвокултуролошке појаве, Зборник радова „Наука и глобализација“ (Филолошке науке) – посебна издања/Научни скупови, књ. 8, т. 1/1, Научни скуп (са међународним учешћем) „Наука и глобализација“, Универзитет у Источном Сарајеву – Филозофски факултет, Пале. 89-95. DOI 10.7251/NSFF1408089DZ; ISBN 978-99938-47-58-8; COBISS.RS-ID 4271640</p>	33	1
<p>Џонић, В. (2015). Перевод лакун в литературных произведениях русских писателей на сербский язык, Тематски зборник радова „Култура. Политика. Понимание – Война и мир: 20 - 21 вв. – уроки прошлого и вызовы будущего“, Международная научная конференция 23-25 апреля 2015 г., Белгород, 44-53. УДК 338.12.017 (470); ББК 338.66; 65.011.7; К 90; ISBN 978-5-9571-1089-7</p>	33	1
<p>Џонић, В. (2012). <i>Појам лакуна у језику и њена тумачења у руској и српској теоријској литератури</i>, Научни скуп (са међународним учешћем) „Наука и савремени универзитет 2“, Универзитет у Нишу – Филозофски факултет, 16. и 17. новембар 2012, Ниш.</p>	34	0,5
<p>Џонић, В. (2013). <i>Лакуне и безеквивалентне јединице у лексичком систему језика (на материјалу руског и српског језика)</i>, Научни скуп (са међународним учешћем) „Наука и савремени универзитет 3“, Универзитет у Нишу – Филозофски факултет, 15. и 16. новембар 2013, Ниш.</p>	34	0,5
M40 (M41, 42, 43 ... M49)		
<p>Монографија: Џонић, В. (2014). <i>Двородност код именица у руском и српском језику</i>, Универзитет у Нишу – Филозофски Факултет – Издавачки центар, Ниш, – 170 стр. СР 811.163.41'366.532; 811.161.1'366.532; ISBN 978-86-7379-344-3; COBISS.SR-ID 211037708</p>	42	7
M50 (M51, 52, 53... M56)		
<p>Џонић, В. (2011). <i>Морфолошки аспект лакуна у руском и српском језику</i>, Радови Филозофског факултета, бр. 13, књ. 1, Универзитет у Источном Сарајеву – Филозофски факултет, Пале, 457-473. ISSN 1512- 5858; УДК 81'25; COBISS.BH-ID 7948294</p>	51	3
<p>Џонић, В. (2014). <i>Интерференција у изучавању различите глаголске реакције и повратних/неповратних глагола у руском и српском језику</i>, Радови Филозофског факултета (филолошке науке), бр. 16, књ.1/2, Универзитет у Источном Сарајеву – Филозофски факултет, Пале, 511-523. ISSN 1512 – 5858; УДК 811.163.41'367.625:81.161.1'367.625; DOI 10.7251/RFFP16141511DZ; COBISS.BH-ID 7948294</p>	51	3
<p>Џонић, В. (2017). <i>Мogućности класификације лакуна (на плану руске и српске лингвистике)</i>, Филолог, VIII, No 16, Универзитет у Бањој Луци – Филолошки факултет, Бања Лука, 98-112. ISSN 1986-5864; УДК</p>	51	3

811.161.1:811.163.41; DOI 10.21618/fil1716098d; COBISS.RS-ID 7141912		
Џонић, В. (2012). <i>Властите именице као лакуна на плану руског језика и проблем њиховог превођења на српски језик</i> , Филолог, бр. 5, Универзитет у Бањој Луци – Филолошки факултет, Бања Лука, 177-186. УДК 811.161'367.7:811.163.41; DOI 10.7251/FIL 1205177D; ISSN 1986 – 5864	51	3
Џонић, В. (2013). <i>Мogućности превођења лакуна (на материјалу руског и српског језика)</i> , Филолог, бр. 8, Универзитет у Бањој Луци – Филолошки факултет, Бања Лука, 123-134. УДК 811.163.41:811.161.1'367.355; DOI 10.7251/fil 1308127d; ISSN 1986 – 5864	51	3
Џонић, В. (2016). <i>Лакуна у руској и српској теоријској литератури</i> , Годишњак Педагошког факултета у Врању, књ. VII, Педагошки факултет, Врање, 257-263. ISSN 2466-3905; УДК 81'255.2; COBISS.SR-ID=221686284	53	1
Џонић, В. (2015). <i>Лакуне и безеквивалентне јединице у лексичком систему језика (на материјалу руског и српског језика)</i> , Речи – Часопис за језик, књижевност и културу, година VII, бр. 1, Алфа БК Универзитет – Факултет за стране језике, Београд, 47-56. ISSN 1821-0686=Речи (Београд); УДК: 811.161.1'373 811.163.4'373; СР 81+82; COBISS.SR-ID 155512076	53	1
Џонић, В. (2018). <i>Творбени аспект лакуна (на материјалу руског и српског језика)</i> , Годишњак Педагошког факултета у Врању, књ. IX, 2/2018, Универзитет у Нишу – Педагошки факултет у Врању, Врање, 137-144. УДК 811.161.1'373:811.163.41'373; ISSN 1820-3396; ISSN 2466-3905; COBISS.SR-ID 221686284'	53	1
M60 (M61, 62, 63... M66)		
Џонић, В. (2012). <i>Фразеологизми као лакуне (на материјалу руског и српског језика)</i> Тематски зборник радова „Филологија и универзитет“, Научни скуп (са међународним учешћем) „Наука и савремени универзитет 1“, Универзитет у Нишу – Филозофски факултет – Издавачки центар, Ниш, 997-1007. УДК 811.161.1'373.7+811.163.41'373.7; ISBN 978-86-7973-263-7; COBISS.SR-ID 194676492	63	1

Публикације до претходног избора

Пуни библиографски подаци о публикацији	М...	бодова
M 30 (M31, 32, 33, ... M36)		
Џонић, В. (2006). <i>Суффиксација – один из самых важных и самых интересных способов образования спортивной терминологии и суффиксы – эквиваленты в сербском языке</i> , сборник МАПРЯЛ VI, Состояние и перспективы сопоставительных исследований русского и других языков – Доклады, Белград – Ниш, 30 мая – 1 июня 2005 г., Славистичко друштво Србије и Филолошки факултет – Београд, Белград, 155-161. СР 808.1(082) 808.2 5:808.61 5(82) 378.147:808.2(082); ID= 85823756	33	1
Џонић, В. (2005). <i>Аналитические номинации в спортивной терминологии (на материале русского и сербского языков)</i> , Сборник МАПРЯЛ V, Проекты по сопоставительному изучению русского и других языков – Доклады, Белград, 1-4 июня 2004 г., Славистичко друштво Србије и Филолошки факултет – Београд, Белград, 2005, 92-98. СР 811.161.1'363:811.163.41'363(082) 821.161.1.09(082) 050.488:821.161.1(082); ISBN 86-7391-013-7; COBISS.SR-ID 117518604	33	1

Џонић, В. (2005). <i>О проблему преводњења непреводиве лексике (лакуна) на српски језик са руског оригинала</i> , 16. Конгрес Савеза Славистичких друштава Србије и Црне Горе (са међународним учешћем) „Актуелни проблеми у проучавању и настави српског и других словенских језика и књижевности“, Врњачка Бања, 6-8 октобар 2005.	34	0,5
M50 (M51, 52, 53... M56)		
Џонић, В. (2004). <i>Способы образования спортивной терминологии в русском языке (Начини грађења спортске терминологије у руском језику)</i> , Facta Universitatis ser. Linguistics and literature, Vol. 3, No 1, University of Nis, Ниш, 2004. 47-56. UDC 811.161.1'373.611:796; ISSN 034 - 4702	51	3
Џонић, В. (2003). <i>Конгруенција двородних именица у руском и српском језику</i> , Славистика, књ. VII, Славистичко друштво Србије, Београд, 2003, 89-99. БИБЛИД: 1450-5061, VII (2003), р. (89-99); УДК = 801.564+801.22[808.2+808.61]; UDK 808.1+881; YU ISSN 1450-5061	52	1,5
Џонић, В. (2005). <i>Именованье појма град у српском, руском и енглеском језику</i> (у коауторству), Зборник радова „Град у језику, књижевности и култури“ „Филологија“, Београд, 133-146. СР 821.0(082) 811. '373.21:81'344/'37(082) 81'37(082); UDK 811.163.41'367.62; ISBN 86-84461-04-5; COBISS.SR-ID 122256396	52	1,5

2.1.1. Индекс научне компетенције након претходног избора

Публикације и радови међународног значаја

Категорија	M14	M23	M24	M33	M34	Укупно	Основних
број публикација	2	2	1	3	2	10	8
број бодова	10	8	4	3	1	26	25

Публикације и радови националног значаја

Категорија	M42	M51	M53	M63	Укупно	Основних
број публикација	1	5	3	1	10	10
број бодова	7	15	3	1	26	26

Укупно публикација	20	основних	18
Укупно бодова на основу публикација	52	основних	51
Укупно бодова (са категоријом M70)	61		
M71 докторска дисертација - 6, M72 магистарска теза -3			

2.1.1. Индекс научне компетенције од првог избора - укупно

Публикације и радови међународног значаја

Категорија	M14	M23	M24	M33	M34	Укупно	Основних
број публикација	2	2	1	5	3	13	10
број бодова	10	8	4	5	1,5	28,5	27

Публикације и радови националног значаја

Категорија	M42	M51	M52	M53	M63	Укупно	Основних
број публикација	1	6	2	3	1	13	13
број бодова	7	18	3	3	1	32	32

Укупно публикација	26	основних	23
Укупно бодова на основу публикација	60,5	основних	59
Укупно бодова (са категоријом M70)	69,5		
M71 докторска дисертација - 6, M72 магистарска теза - 3			

2.1.2. Цитираност радова кандидата

У раду: Т. Милосављевић, А. Савић-Грујић, „Компаративна анализа именичког фонда у приповеци „Шала“ Антона Павловича Чехова“, Зборник радова „Наука и свет“, Научни скуп (са међународним учешћем) „Наука и савремени универзитет 2“, Универзитет у Нишу – Филозофски факултет – Издавачки центар, Ниш 2013, 414-430. УДК 821.161.1.08-34 Чехов А.П. 81'42 811.161.1'367.622:811.163.41'367.622; СРП 82.0(082) 811.163.41(082) 811.16/.17+821.16/.17(082); ISBN 978-86-7379-298-9; COBISS.SR-ID 202689292.

Цитат: „резултат односа између граматичког система језика оригинала и граматичког система језика превода“ (Џонић 2011: 457), стр. 415.

Позивање на рад: „Познато нам је да постоје радови који су у целости посвећени овој проблематици (Џонић, 2011),..., стр. 428.

2.1.3. Учешће на научним пројектима

Период	Назив научног пројекта	Носилац пројекта/ финансијер
Од 1. 1. 2016.	Речник славеносрпског језика Бр. 0202-1316/15	Матица Српска – Одељење за књижевност и језик

2.1.4. Усмена излагања на међународним научним скуповима

Датум	Наслов излагања	Назив научног скупа, организатор, место одржавања
20. 5. 2017.	„Могућности превођења лакуна (на материјалу руске и српске лингвистике)“	„Наука и стварност“, Филозофски факултет на Палама, Пале.
8.-9. 6. 2017.	„Творбени аспект лакуна (на материјалу руског и српског језика)“	„Језици, културе, комуникације“, Филолошки факултет „Св. Тирило и Методије“, Универзитет у Великом Трнову – Филолошки факултет, В. Трново.
28.-29. 4. 2017.	„Изражавање просторног односа кретање по одређеној траси (на материјалу руског и српског језика)“	„Језик, књижевност, простор“, Филозофски факултет у Нишу, Универзитет у Нишу, Ниш.
12. 11. 2016.	„Могућности класификације лакуна на плану руског и српског језика“	НИСУН 6 и СТУДКОН 2, Филозофски факултет у Нишу, Универзитет у Нишу, Ниш.

2.2. Стучни радови

2.2.1. Рецензије, прикази, приређене збирке извора, хрестоматије,

Рецензије:

1. Рад „Културолошки и лингвокултуролошки аспект текста у основношколским уџбеницима за руски језик“, „Методички видици“ (методички часопис), Универзитет у Новом Саду – Филозофски факултет, Нови Сад, 2014, 115-132.. <http://epub.ff.uns.ac.rs>.
2. Рад „Теорија комуникационе културе у лингводидактичкој примени (на материјалу руског и српског језика)“, „Речи“ (часопис за језик, књижевност и културу), година VII, бр.1, Алфа Универзитет – Факултет за стране језике, Београд, 2015, 35-46.
3. Зборник радова НИСУН 5, Филозофски факултет, Универзитет у Нишу, Ниш, 2016.

4. Рад „Аблативно значење глагола кретања у руском и српском језику“, „Радови Филозофског факултета“, Универзитет у Српском Сарајеву, Пале, 2016.

5. Рад: „Деловање афективних фактора на усвајање енглеског и руског језика у основношколском образовању“, „Зборник радова Филозофског факултета у Приштини“, Универзитет у Приштини, Приштина, 2017.

6. Рад: „Методическая поддержка магистрантов в вузе и в послевузовский период“, „Зборник радова Филозофског факултета у Приштини“, Универзитет у Приштини, Приштина, 2017.

7. Рад: „Региональный языковой материал как объект изучения в начальной школе“, „Зборник радова Филозофског факултета у Приштини“, Универзитет у Приштини, Приштина, 2017.

2.3. МИШЉЕЊЕ О НАУЧНИМ И СТРУЧНИМ РАДОВИМА КАНДИДАТА

Пошто је Виолета Џонић једини пријављени кандидат на конкурс, Комисија неће детаљно анализирати сваки достављени рад кандидата. Представићемо овде детаљну анализу и оцену последње издате монографије у претходном изборном периоду.

Монографија др Виолете Џонић *Двородност код именица у руском и српском језику* садржи 174 стране и састоји се од Увода (стр. 3-8), пет поглавља: Род и појава двородности (стр. 8-20), Развој двородних именица (стр. 20-23), Творбена структура двородних именица (стр. 24-36), Семантичке карактеристике двородних именица у руском и српском језику (стр. 37-47), Парадигма и конгруенција код двородних именица (стр. 48-72), Закључка (стр. 73-77) и два регистра: списка двородних речи у руском (стр.77-102) и у српском језику (стр. 103-164). Извори су на стр. 165-166, а Литература на стр.167-174.

Ауторка као свој основни задатак наводи давање прегледа постојећих становишта о двородности у руској и српској лингвистичкој средини и покушај описа ове појаве употребом контрастивног метода на репрезентативном лингвистичком корпусу састављеном од речника руског и српског језика из 19. и 20. века. Овај задатак је обављен на адекватан начин, употребом стандардних лингвистичких метода.

Двородним именицама (онима које могу да означе особе мушког и женског пола без обзира на граматички род), које су представљале изазов истраживачима категорије рода, ауторка прилази са становишта да их треба посматрати као појаву која се испољава истовремено на више нивоа: морфолошком, синтаксичком и творбеном.

Прво поглавље посвећено је утврђивању односа између категорије рода изјављивања природног пола код именица. Ауторка говори о конгруенцијским и парадигматским индикаторима рода и о месту двородних именица у систему граматичке категорије рода, указујући на мишљења руских лингвиста која су се о овој појави формирала од првих научних граматика руског језика током 18. века, и везујући свој став и каснију анализу за релевантне радове Милке Ивић. Семантичка анализа спроведена на примерима двородности у оба разматрана језика указује на постојање велике формалне и семантичке сличности: не само да су неки од индикатора двородности идентични (-а уноминативу једнине именица, без обзира на природни пол референта), већ је и избор особина и својстава типичних за референте назване двородном именицом готово идентичан. Ауторка успоставља 7 врста формалне корелације која постоји међу двородним именицама у руском и српском језику у односу на род њихових корелата у српском (мушки, женски или средњи, паралелна употреба двородне именице или синтагма), указујући на разлике у морфологији ових именица у два сродна језика.

У поглављу о развоју двородних именица ауторка указује на везу између гашења продуктивности модела за именовање лица мушког пола на -а и формирања двородних именица у облику у којем постоје у савременом језику. Подробан преглед мишљења руских лингвиста од 19. века до наших дана, дат у другом поглављу, указује на првобитну употребу оваквих именица у метафоричном значењу, а затим на њихово ширење на конструкције са повећаном експресивношћу, што се потврђује и наведеним примерима из историје руског језика.

Централни део монографије посвећен је творбеној структури двородних именица у руском и српском језику. Оне су класификоване према врсти коренске речи, и ауторка, након

анализе примера из оба језика, констатује да основну базу за грађење двородних именица чине глаголи и придеви, а да се српски језик од руског разликује израженијим присуством сложеница. Поређењем стилских карактеристика основе и форманата, др Виолета Џонић с правом закључује да се на стилски неутралне основе додају маркирани експресивни афикси, а на стилски маркиране (експресивне) основе – неутрални, што се односи на оба језика. Посебна пажња поклоњена је девербативима са суфиксом –ло усрпском језику, који су допринели томе да и именице средњег рода типа *гунђало* почну да се употребљавају као двородне, јер се њихова семантика приближава основној компоненти значења двородних с обзиром на то да именују особу према израженој особини, својству или уобичајеној активности.

Суфиксација се у анализираном раду сматра доминантним начином деривације. Издвајају се најфреквентнији суфикси за руски језик (-а/-ја, -(а)ла/-(и)ла, -ак(а)/-јак(а), -ушка/-ашка/-ишка, -уля, -ага/-јага, -ха, -ыга), а за српски -ина, -ба, -а, -ла, -ша, -ка.

Утврђује се да је префиксално-суфиксални начин творбе карактеристичан у оба језика за префиксалне глаголе, док су суфикси идентични са онима побројаним у одељку посвећеном суфиксацији. Композити су првенствено атрибутски и императивни и у руском, и у српском језику, а присутна је и семантичка деривација (метафора).

Ауторка за све издвојене творбене форманте наводи најистакнутије примере и на основу њих даје заједничке семантичке карактеристике које се одликују тачношћу и прецизношћу. Тако се, на пример, за двородне именице са суфиксом -ак(а), -јак(а) каже да “имају јаку експресију, одликују се обојеношћу елементима фамилијарне ироније или презрења (уп. код Мајаковског индивидуална творевина: читака) ... карактеришу лице према радњи и образују се од глаголских основа. На пример: гуляка, писака, зевака, кусака, рубака, резака, ломака, кривляка, службака, забияка (позајмљено из пољског језика) и сл. Суфиксу -ака придаје се и значење енергичног испољавања, интензивирања радње, према којој се карактерише лице, али исто тако овај суфикс има и пејоративно значење.”

Четврто поглавље посвећено је семантичким карактеристикама двородних именица, а посебно се издвајају целине Експресија код двородних именица, Семантички типови код двородних именица, Синонимија, Стилска обележја двородних именица и Еквиваленција. Ауторка издваја две групе суфикса који утичу на маркирање двородних именица: пејоративно-експресивне (-јг(а), -југ(а), -јук(а): хапуга, ворјуга, жад(н)југа, пјанчуга, злюка, колдјока, бродјага, хитряга. У српском им одговарају: -ужа, -ура, -оња, -ара, -ача: лопужа, пијандура, гадура, глувоња, дандара, ждера, вуцара и сл.) и експресивне са ублажавањем негативних емоција (у руском су то –ашка, са јако израженом деминутивно-хипокористичком нијансом у руском језику: замарашка, побирашка, малашка, а у српском такав је суфикс -ко: немирко, мршавко, шашавко). Подела квалификатива на оне квантитативног и квалитативног типа омогућила је ауторки монографије систематизацију двородних именица и давање прегледа основних семантичких типова за оба анализирана језика.

Проучавањем комбинација парадигматских и конгруенцијских индикатора код двородних именица у руском и српском језику ауторка долази до описа савременог стања, а посебну пажњу посвећује проблематичним случајевима конгруенције када је реч не о двородним именицама са утврђеним формалним обележјима, већ о именицама – називима за особе које су припадници одређене професије, најчешће историјски везане за мушке извршиоце (доктор, инжењер, професор и сл. у оба језика). Ауторка овом питању посвећује и посебан одељак монографије – Неке нове тенденције код двородних именица у оба језика, где даје преглед могућности комбинације модификатора и оваквих именица на основу примера из књижевности и секундарне литературе.

У Закључку се на прегледан и систематичан начин указује на резултате компарације двородних именица у руском и српском језику извршене на различитим језичким нивоима.

Посебну вредност монографије представљају спискови двородних именица у руском и српском језику, сачињени на основу репрезентативних речника – 188 руских и 568 српских лексема. Одређен број лексема прати етимолошко објашњење, а све руске лексеме дате су са преводом на српски.

3. ПЕДАГОШКИ РАД И ДОПРИНОС РАЗВОЈУ НАСТАВЕ

Виолета Џонић је успешно учествовала у извођењу наставе у протеклом изборном периоду на Департману за руски језик и књижевност на предметима из уже научне области за коју се предлаже за избор.

Показала је високе педагошке компетенције и потенцијал у образовном раду са студентима првог и другог нивоа студија.

Учешће кандидата на већем броју конференција у земљи и иностранству потврђују остварене резултате кандидата унутар шире заједнице.

4. ДОПРИНОС РАЗВОЈУ НАСТАВНО-НАУЧНОГ ПОДМЛАТКА

4.1. Руковођење/ менторство у изради докторских дисертација

4.2. Комисије за оцену и одбрану докторских дисертација

4.3. Менторство у изради магистарских, мастер и специјалистичких радова

1. **Мастер рад:** кандидат Емилија Јовић, „Историзми у роману „Петар I” Алексеја Толстоја и могућности превођења на српски језик“, (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет); 28. 9. 2018.

2. **Мастер рад:** кандидат Никола Јевтић, „Фразеологизми-соматизми са главном компонентом *око, уста, нос (глаз, губы, нос)* у руском и српском језику“, (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет); 25. 10. 2018.

3. **Мастер рад:** кандидат Катарина Микић, „Заступљеност полисемичних лексема и њихова употреба у "Белкиновим причама" А. С. Пушкина и полисемични карактер еквивалентних лексема у српском језику“, (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет); 25. 10. 2018.

4. **Мастер рад:** кандидат Јелена Живановић, „Заступљеност и врсте лингвокултуролошких елемената у уџбеницима руског језика за основне и средње школе српског говорног подручја и њихов значај у учењу руског језика“, (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет);

4.4. Комисије за оцену и одбрану магистарских, мастер и специјалистичких радова

1. **Магистарски рад:** кандидат Светлана Бабовић, „Неодређеноличне и безличне реченице у Даљевим пословицама (синтаксички и лингвокултуролошки аспект)“, (Универзитет Црне Горе, Филозофски факултет у Никшићу); 18. 12. 2014.

2. **Мастер рад:** кандидат Лидија Лешчепен, „Концепт *молодость* у руском језику у поређењу са српским“, (Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет); 19. 9. 2014.

3. **Мастер рад:** кандидат Тамара Стошић, „Сложенице у нравоучителним повјестима (1836) Анке Обреновић“, (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет); 3. 7. 2015.

4. **Мастер рад:** кандидат Јелена Ђорђевић, „Речник славенизама и књишких речи у роману „Љубомир у Јелисијуму“, (1814) Милана Видаковића“ (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет); 3. 11. 2015.

5. **Мастер рад:** кандидат Данијела Пејчић, „Екстралингвистички подаци и култура у настави руског језика“, (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет); 25. 11. 2015.

6. **Мастер рад:** кандидат Јована Динчић, „О језику Трагедије цара Уроша Јована Рајића (1798)“, (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет); 2. 10. 2017.

7. **Мастер рад:** кандидат Маја Миладиновић, „Лексички и граматички билингвизам код деце из мешовитих руско-српских бракова“, (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет); 11. 9. 2017.

8. **Мастер рад:** кандидат Драгана Петровић, „Руски фразеологизми са зоонимском компонентом и њихови еквиваленти у српском језику“, (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет); 28. 2. 2018.

9. **Мастер рад:** кандидат Мирјана Цветковић, „Синтаксичке функције руског инфинитива и његови српски еквиваленти“, (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет); 30. 5. 2018.

10. **Мастер рад:** кандидат Марко Анђелковић, „Могућности коришћења паралелних текстова у учењу и предавању руског као блиског словенског језика“, (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет); 12. 2. 2018.

11. **Мастер рад:** кандидат Катарина Стефановић, „Руске безличне реченице са одричним заменичким речима са префиксом не- у функцији предиката и њихови српски еквиваленти“, (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет); 26. 12. 2018.

12. **Мастер рад:** кандидат Даница Цолић, „Проблем превођења на српски језик у серији "Како сам постао Рус" и употреба серије на часовима руског језика у циљу формирања социокултурне компетенције“, (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет); 20.12. 2018.

13. **Мастер рад:** кандидат Миљана Станимировић, „Морфолошка реализација адвербијала друштва у руском и српском језику“, (Универзитет у Нишу, Филозофски факултет);

4.5. Учешће у комисијама за избор наставника и сарадника

1. за избор кандидата Јелене Лепојевић у звање *доцент* за ужу научну област Русистичка лингвистика (Морфологија именских речи руског језика и Творба речи у руском језику);

2. за избор кандидата Маје Вељковић у звање *доцент* за научну област Русистичка лингвистика (Основи синтаксе руског језика и Синтакса руског језика).

5. ЕЛЕМЕНТИ ДОПРИНОСА АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

1. Члан ИВ Филозофског факултета у Нишу;
2. Члан ННВ Филозофског факултета у Нишу;
3. Члан Комисије за лиценцу наставника, васпитача, и стручних сарадника;
4. Председник Комисије за пријемни испит на ОАС на Департману за руски језик и књижевност;
5. Председник Комисије за пријемни испит на МАС на Департману за руски језик и књижевност;
6. Председник Комисије за рангирање на ОАС на Департману за руски језик и књижевност;
7. Члан Већа докторских студија на Филозофском факултету у Нишу.

6. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На расписани конкурс за избор једног наставника у звање доцент или ванредни професор за пуно радно време за научну област Русистичка лингвистика (предмети *Лингвокултурологија* и *Морфологија глаголских речи*), од 25.09.2019. године на Филозофском факултету Универзитета у Нишу пријавио се један кандидат, др Виолета Џонић, у претходном периоду (од 2011. године) изабрана у звање доцента за ову научну област на Филозофском факултету у Нишу.

Након анализе документације коју је поднела кандидаткиња и увида у њен научни, педагошки и академски рад у протеклом изборном периоду, Комисија констатује да

кандидаткиња има све испуњене услове за избор у звање **ванредни професор** прописане у области друштвено-хуманистичких наука према *Ближим критеријумима за избор у звање наставника* (СНУ број 8/16-01-002/17-007) усвојених 24.04.2017. на Универзитету у Нишу, и то:

1. *Испуњени услови за избор у звање доцент:*

Одлука о избору у звање доцент НСВ број 8/18-01-006/11-014 од 11.07.2011. године, Универзитет у Нишу.

2. *Позитивно оцењено приступно предавање из уже научне области за коју се бира, уколико нема педагошко искуство:*

Кандидаткиња има педагошко искуство.

3. *Позитивна оцена педагошког рада која се утврђује у складу са чланом 13. Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу*

О предлозима оцена и то **ПРЕДЛОГ ОЦЕНЕ РЕЗУЛТАТА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА КАНДИДАТА, ПРЕДЛОГ ОЦЕНЕ АНГАЖОВАЊА КАНДИДАТА У РАЗВОЈУ НАСТАВЕ И РАЗВОЈУ ДРУГИХ ДЕЛАТНОСТИ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ, ПРЕДЛОГ ОЦЕНЕ РЕЗУЛТАТА ПЕДАГОШКОГ РАДА КАНДИДАТА и ПРЕДЛОГ ОЦЕНЕ КОЈЕ ЈЕ КАНДИДАТ ПОСТИГЛА У ОБЕЗБЕЂИВАЊУ НАУЧНО-НАСТАВНОГ ПОДМЛАТКА** изјашњава се Изборно веће Филозофског факултета при изјашњавању о овом извештају.

4. *Остварене активности бар у три елемента доприноса широј академској заједници из члана 4. ових критеријума:*

Испуњеност ових услова описана у тачки 5. овог извештаја.

5. *Објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ИСБН бројем) из уже научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање:*

Џонић, В. (2014). *Двородност код именица у руском и српском језику*, Универзитет у Нишу – Филозофски Факултет – Издавачки центар, Ниш, – 170 стр. СР 811.163.41'366.532; 811.161.1'366.532; ISBN 978-86-7379-344-3; COBISS.SR-ID 211037708

6. *Оригинално стручно остварење (пројекат или студија или патент или оригинални метод и сл.), односно руковођење или учешће у научним пројектима:*

Испуњеност ових услова описана у тачки 2.1.3 овог извештаја.

7. *У последњих пет година најмање један рад објављен у часопису који издаје Универзитет у Нишу или факултет Универзитета у Нишу или са SCI листе, у којем је првопотписани аутор:*

Џонић, В. (2016). *Лакуна у руској и српској теоријској литератури*, Годишњак Педагошког факултета у Врању, књ. VII, Педагошки факултет, Врање, 257-263. ISSN 2466-3905; УДК 81'255.2; COBISS.SR-ID=221686284

8. *Од избора у претходно звање најмање два рада објављена у часописима: – категорије M21, или – категорије M22, или – категорије M23 са петогодишњим импакт фактором већим од 0.49 према Томсон Ројтерс листи, или – са SSCI листе, или – са SCI листе, у којима је првопотписани аутор, при чему радови могу бити из различитих категорија или листи; један рад у часописима из наведених категорија и листи кандидат може заменити са два рада у часописима који се издају на енглеском, француском, немачком или руском језику, у којима је бар у једном раду првопотписани аутор*

1) Замена једног рада:

Џонић, В. (2012). Комуникативне лакуне (на плану руске и српске комуникативне културе и језика), Зборник радова „Језик, књижевност и комуникација – језичка истраживања“, Научни скуп (са међународним учешћем) „Језик, књижевност и комуникација“, Универзитет у Нишу – Филозофски факултет, Ниш, 625-633. УДК [811.161.1+811.163.41]:81'221 [811.161.1+811.163.41]:81'27; ISBN 978-86-7379-2415; COBISS.SR-ID 190409740 (M14)

Џонић, В. (2018). Изражавање просторног односа „кретање по одређеној траси“ у руском језику и његови еквиваленти у српском, Тематски зборник радова „Језик, књижевност, простор“, Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Ниш, 643-654. УДК 811.163.41'36:811.161.1'36; ISBN 978-86-7379-473-0; COBISS.SR-ID 262242572 (M14)

2) Замена другог рада

У члану 17. тачка 3 *Ближих критеријума за избор у звање наставника* (СНУ број 8/16-01-002/17-007) усвојених 24.04.2017. на Универзитету у Нишу пише да у радове који се вреднују рангом рада у часописима са SSCI или SCI листе спадају такође "радови за област страних филологија (... русистика), објављени у часописима у којима се радови штампају на језику из уже филолошке научне области (...руски језик)". Замена иде један на један. Кандидаткиња има два таква рада у последњем изборном периоду, и то:

Џонић, В. (2016). *Русские и сербские фразеологизмы: опыт сопоставительного анализа*, „Вестник КГУ (История и археология/ Психология/ Филология)“ No 2 (66), Кемерово, Россия, 166-170. ISSN 2078-8983; УДК 811-16:81-373

Џонић, В. (2012). *Историко-этимологический и лингвокультурный анализ русских фразеологизмов*, „Научный результат“ – Вопросы теоретической и прикладной лингвистики, Т.2, No 3, БГНИУ, Белгород, Россия, 2016, 28-34. ISSN 2313-8912; УДК 811; DOI: 10.18413/2313-8912-2016-3-3-28-34

9. Најмање четири излагања на међународним или домаћим научним скуповима.

Радови штампани у целини:

Џонић, В. (2013). *Можућности превођења лакуна (на материјалу руског и српског језика)*, Филолог, бр. 8, Универзитет у Бањој Луци – Филолошки факултет, Бања Лука, 123-134. УДК 811.163.41:811.161.1'367.355; DOI 10.7251/fil 1308127d; ISSN 1986 – 5864

Џонић, В. (2014). *Стереотип и лакуна као глобалне културолошке и лингвокултуролошке појаве*, Зборник радова „Наука и глобализација“ (Филолошке науке) – посебна издања/Научни скупови, књ. 8, т. 1/1, Научни скуп (са међународним учешћем) „Наука и глобализација“, Универзитет у Источном Сарајеву – Филозофски факултет, Пале. 89-95. DOI 10.7251/NSFF1408089DZ; ISBN 978-99938-47-58-8; COBISS.RS-ID 4271640

Џонић, В. (2015). *Перевод лакун в литературных произведениях русских писателей на сербский язык*, Тематски зборник радова „Култура. Политика. Понимание – Война и мир: 20 - 21 вв. – уроки прошлого и вызовы будущего“, Международная научная конференция 23-25 апреля 2015 г., Белгород, 44-53. УДК 338.12.017 (470); ББК 338.66; 65.011.7; К 90; ISBN 978-5-9571-1089-7

Џонић, В. (2014). *Безличне реченице као синтаксичке лакуне на плану руског и српског језика*, Тематски зборник радова „50 години Великогърновски университет „Св. Кирил и Методиј“ 1963 – 2013“, Юбилейна међународна научна конференција, секција филологическа, Филологически факултет Велико Търново: Универзитетско издателство „Св. Кирил и Методиј“, Велико Търново, 30-36. ISBN 978-954-524-975-4

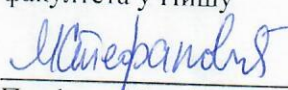
Комисија сматра да др Виолета Џонић има богато радно искуство у извођењу наставе (часови предавања и консултације са студентима) на академском нивоу из русистичке области за коју се бира. У досадашњем раду показала је посвећеност своје послу. Покрива део наставе и на академским мастер студијама нематичних департмана Филозофског факултета Универзитета у Нишу. Уз научно-стручне, испољила је и педагошке квалитете у раду са студентима. Предочени низ научних радова сведочи о ширини њеног интересовања за поједине русистичке аспекте, као и о темељитом сагледавању поменутих тематике. Њен педагошки рад несумњиво доприноси квалитету образовног процеса на Департману за руски језик и књижевност Филозофског факултета у Нишу, а научноистраживачки рад потврђује да има потенцијал и мотивацију да се професионално развија и системским проучавањима проблема пружи нове доприносе у оквирима научне области за коју се определила.

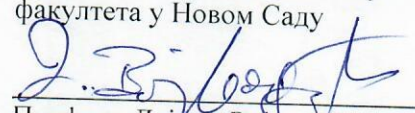
Уважавајући све прописане услове за избор кандидата и ближе критеријуме за избор у звање наставника који се од 1.10.2017. године примењују на Универзитету у Нишу, као и научно-истраживачку и педагошку компетентност кандидаткиње, а на основу свега изложеног у овом извештају, **Комисија предлаже др Виолету Џонић за избор у звање ванредни професор** за ужу научну област Русистичка лингвистика (*Морфологија глаголских речи руског језика и Лингвокултурологија*) на Филозофском факултету Универзитета у Нишу.

У Нишу и Новом Саду, 6.11.2019.

КОМИСИЈА:

Проф. др Дејан Марковић,
ванредни професор Филозофског
факултета у Нишу

Проф. др Марија Стефановић,
ванредни професор Филозофског
факултета у Новом Саду

Проф. др Дојчић Војводић,
редовни професор Филозофског
факултета у Новом Саду